

V letošním druhém čísle bulletinu přinášíme novinky o dění v asociaci a o plánované konferenci ČAPV 2021. Najdete zde také výzvu k podávání nominací na cenu ČAPV nebo informace o dalších konferencích, aktuálních číslech časopisů, jejich výzvách pro autory a o nových knihách. S přáním pěkných letních dní

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Konference ČAPV v září 2021 v Brně

Milé kolegyně, milí kolegové,

letošní konference je unikátní v tom, že ČAPV převzala záštitu nad celým recenzním procesem. Pro zajištění kvality konference a celého recenzního procesu byli vybráni recenzenti, kteří jsou představiteli pedagogického výzkumu v České republice. Celkem 14 recenzentů hodnotilo 120 příspěvků, přičemž každý příspěvek byl posuzován dvěma recenzenty. Autoři tak byli seznámeni s konstruktivními a pečlivými posudky, načež měli možnost své příspěvky upravit a znovu vložit do systému. Chceme proto velmi poděkovat recenzentům za jejich svědomitou práci, jelikož se domníváme, že s jejich přispěním zajistíme vysokou kvalitu konferenčních příspěvků a tištěného sborníku abstraktů. Rovněž chceme poděkovat všem autorům, kteří své příspěvky upravili s oporou o posudky recenzentů. Velice si vážíme jejich práce na úpravě příspěvků, neboť v této nelehké době není vždy snadné najít dostatek času na všechny pracovní a osobní povinnosti.

Celý recenzní proces byl ukončen 20. května 2021, kdy byli všichni autoři vyrozuměni o výsledku druhého kola recenzního řízení. Organizační výbor konference dále pracuje na přípravě sborníku abstraktů a programu konference, jehož první verze bude zveřejněna na webu konference a zároveň zaslána účastníkům konference na přelomu června a července.

A jak se celá vědecká komunita pedagogických výzkumníků v září setká? Výroční konference se bude dle našich původních plánů konat hybridní formou – očekáváme nejen velkou prezenční účast, ale počítáme i s online účastí menšího počtu prezentujících. Současná situace kolem pandemie má stabilně zlepšující tendenci, vedle toho došlo a dochází k několika posunům předznamenávajícím hladký průběh zářijové konference. Mezi ně patří především očkování akademických pracovníků a doktorských studentů podílejících se na výuce a výzkumu.

Jsme v kontaktu s Krizovým štábem Masarykovy univerzity, o průběhu konference vedeme diskuze také s vedením Filozofické fakulty MU, v jejíchž prostorách konference proběhne. Milan Pol, děkan fakulty, nejen převzal záštitu nad konferencí, ale plně podporuje aktivity plánované k zajištění jejího hladkého průběhu.

Všichni autoři přijatých příspěvků budou obesláni také s detailními instrukcemi týkajícími se platby, ubytování a dalších organizačních aspektů.

Veškeré informace o konferenci jsou aktualizovány zde: <https://webcentrum.muni.cz/ff-konference-capv>

V e-mailových zprávách, jež dostáváme od autorů příspěvků, se velice často objevuje, jak moc se všichni těšíme na setkání a společné diskuse. Za organizační výbor musíme říci, že usilujeme o to, aby setkání bylo vědecky přínosné, společensky inspirativní, kolegiální a přátelské, ale také aby dodrželo všechna hygienická opatření. A hlavně, těšíme se opravdu hodně!

za organizační výbor Roman Švaříček a Hana Voňková

2. Výzva k přihlašování na workshopy v rámci konference ČAPV

První konferenční den 13. 9. 2021 se uskuteční dva workshopy zaměřené na akademické psaní. První celodenní workshop povedou prof. G. Head a dr. S. Mc. Kinney (Univerzita v Glasgow) a zajišťuje jej EERA - bližší informace naleznete [ZDE](#), přihlašte se prosím [ZDE](#). Druhý online workshop pro pokročilejší autory povede v odpoledních hodinách prof. Olcay Sert (Univerzita v Mälardalen, Švédsko), který je šéfredaktorem časopisu [Classroom Discourse](#) - přihlašte se prosím [ZDE](#).

Na obou workshopech jsou ještě poslední volná místa a stále je možné se přihlásit.

3. Výzva k podávání nominací na Cenu ČAPV za významnou publikaci

Česká asociace pedagogického výzkumu (dále ČAPV) každoročně oceňuje publikace členů a členek ČAPV a začínajících výzkumníků a výzkumnic v kategorii "Junior". Publikace oceněné *Cenou ČAPV za významnou publikaci* (dále Cena) vynikají kvalitou výzkumné práce a způsobem její prezentace, otevírají nová výzkumná témata či přinášejí metodologické inovace. Cena je udělována jednou ročně při příležitosti výroční konference ČAPV.

Vyzýváme proto všechny členy ČAPV, aby navrhli práce, jež považují za hodné ocenění. Jedná se o publikace, které vyšly **s vrocením 2019 a 2020** a které již nebyly odměněny Cenou v předchozím roce (viz <http://capv.cz/index.php/cz/zakladni-udaje/ceny-capv>).

Práce mohou být publikovány na území České republiky nebo v zahraničí, v tištěné nebo elektronické formě. Oproti minulým letům došlo k úpravě mezi prvními dvěma kategoriemi. Třídícím znakem je nyní především místo vydání časopisu. Anglicky psané statě vydané v českém či slovenském časopise budou nyní hodnoceny v rámci první kategorie spolu s jinými českými či slovenskými texty.

Je vyžadováno, aby byl prvním nebo nanejvýše druhým autorem nominované práce člen ČAPV. Za člena ČAPV je ke dni uzávěrky soutěže považována každá osoba, jež má splněny členské povinnosti (tj. musí mít zaplacený členský příspěvek za předchozí rok nebo být přijata za člena ČAPV po 1. 1. 2020).

V kategorii „Junior“ není členství v ČAPV vyžadováno. Za výzkumníka juniora se považuje kdokoliv, kdo studuje nebo dostudoval a obhájil závěrečnou práci po 1. 1. 2019. Junior musí být hlavním (prvním) autorem práce nominované v této kategorii.

Práce mohou být nominovány v následujících kategoriích:

1. recenzovaná stať v českém či slovenském periodiku;
2. recenzovaná stať publikovaná v zahraničním periodiku (v anglickém, německém či francouzském jazyce);
3. monografie nebo jiná neperiodická publikace (v libovolném jazyce);
4. publikace výzkumníka juniora (článek nebo neperiodická publikace v libovolném jazyce).

„Libovolným jazykem“ se v kategoriích 3 a 4 myslí jazyk český, slovenský, anglický, německý nebo francouzský.

Nominace mohou podávat pouze členové ČAPV. Je možné nominovat i vlastní práci. Nominace musí obsahovat následující údaje:

- a) bibliografické údaje nominované práce a označení autora nebo spoluautorů, kteří jsou členy ČAPV;
- b) explicitní sdělení, že autor/spoluautoři s nominací souhlasí;
- c) jméno osoby, jež práci nominuje;
- d) kategorii, do které je práce nominována. U kategorie junior uveďte typ studia hlavního autora a předpokládané datum jeho ukončení, resp. datum obhajoby kvalifikační práce;
- e) elektronickou verzi nominované publikace. Tajemník i členové komise jsou zavázáni s touto verzí pracovat v souladu s autorskými právy a jen pro účely hodnotící činnosti v komisi.

Neúspěšná nominace může být v následujícím roce podána znovu, pokud datum vydání práce ještě spadá do uvedeného časového období.

Nominace na cenu ČAPV musí být elektronicky zaslána tajemníkovi komise pro ceny do 20. června 2021 do 24.00 hodin.

E-mail pro zaslání nominace: martin.chval@pedf.cuni.cz

Ceny uděluje výbor ČAPV na základě hodnocení komisí pro ceny ČAPV. Výbor ČAPV může výsledky hodnocení, ze kterého vyplývají návrhy na ocenění, buď přijmout, nebo odmítnout, ne však měnit.

Martin Chvál, tajemník komise

Pravidla hodnocení publikací nominovaných na Cenu ČAPV

Komise je složena z pěti významných a respektovaných autorit v oblasti pedagogického výzkumu, členů ČAPV. Jména členů komise jsou vždy zveřejněna při vyhlášení výsledků oceněných publikací. Každý člen komise má k dispozici 6 bodů v rámci každé hodnocené kategorie. Tyto body rozděljuje mezi nominované práce v dané kategorii s tím omezením, že jedné práci lze přidělit maximálně 4 body. Částečné body se nepřidělují. Pokud jsou v nějaké kategorii nominovány méně než tři práce, nebude hodnocení v této kategorii realizováno a případné nominované práce budou automaticky zařazeny do nominace pro další rok.

Pokud je v nějaké kategorii nominována publikace, jejímž autorem či spoluautorem (v kategorii Junior i vedoucím závěrečné práce) je člen hodnotící komise, v dané kategorii se tento člen hodnocení neúčastní.

Před samotným bodovým hodnocením může být svoláno společné jednání komise. Toto jednání svolává tajemník na žádost libovolného člena komise. Poté již členové komise realizují svá bodová hodnocení nezávisle na ostatních, neznají ani výsledky hodnocení kolegů.

O vítězi v každé kategorii (návrh na ocenění) rozhoduje součet bodů. Při shodném počtu bodů u nejlépe hodnocených prací rozhoduje vyšší počet členů, kteří této práci přidělili body. Pokud i v tomto kritériu panuje shoda, vyžádá si tajemník komise samostatné porovnání těchto prací od vybraného čestného člena ČAPV, jenž není členem hodnotící komise (seznam čestných členů je dostupný pod odkazem <http://capv.cz/index.php/cz/zakladni-udaje/clenstvi-v-capv/cestni-clenove>). Výbor ČAPV si vyhrazuje právo ocenit více než jednu práci v každé kategorii. Výsledky hodnocení jednotlivých členů komise zná pouze tajemník, který je na vyžádání může poskytnout v anonymizované či neanonymizované formě předsedkyni ČAPV i ostatním členům výboru.

Výbor ČAPV si vyhrazuje právo udělit i jiná mimořádná ocenění. Návrhy na tyto nominace od členů ČAPV jsou vítány, přičemž nominace bude přijata, pokud pod ní bude podepsáno alespoň pět členů ČAPV.

Garantem dodržování těchto pravidel je tajemník komise pro ceny ČAPV.

4. Zpráva z jednání výboru ČAPV

Ve dnech 22. 4., 30. 4. a 7. 5. se uskutečnila online jednání členů výboru ČAPV. Na schůzích byly projednány tyto body:

1. Plánování konference ČAPV v Brně v roce 2021 (zejména recenzní řízení – jeho průběžné výsledky a další kroky, příprava sborníku abstraktů, průběžný stav přihlášek na workshopy, forma konference).
2. Cena ČAPV (úprava kategorií, přiblížení rozhodovacího procesu členům, složení hodnotící komise).
3. 30. výročí založení asociace (konferenční a publikační možnosti).
4. Fungování asociace (financování – administrativní zátěž, rozpočet, další možné zdroje příjmů, pořádání vzdělávacích akcí a workshopů).

Další schůzka členů výboru proběhne 26. 5. 2021 online.

Za výbor ČAPV František Tůma

5. Víťáme nové členy ČAPV

PhDr. Kristýna Balátová, Ph.D.

Pracoviště: Institut celoživotního vzdělávání, Mendelova univerzita v Brně; Katedra psychologie a patopsychologie, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Obor: speciální pedagogika, pedagogika, psychologie

Zaměření: Hodnoty a postoje u adolescentů a dospělých, problémy s učením a (specifické) poruchy učení, problémy s chováním, poruchy chování

doc. PhDr. Jana Marie Havigerová, Ph.D.

Pracoviště: Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky, UHK

Obor: vzdělávání a výzkum v psychologii

Zaměření: implicitní teorie (nadání, učení, rodina), kognitivní nadání, psycholingvistika (vztah mezi osobností a textem), děti předškolního věku (play age), sdílení profesních zkušeností (výuka psychologie pro pedagogy)

Mgr. Dita Janderková, Ph.D.

Pracoviště: Institut celoživotního vzdělávání, Mendelova univerzita v Brně

Obor: Pedagogika, psychologie, speciální pedagogika

Zaměření: Pedagogika (pedagogická diagnostika), psychologie (pedagogická psychologie), speciální pedagogika

Mgr. Jiřina Karasová

Pracoviště: PedF MU

Obor: student doktorského programu - školní pedagogika

Zaměření: školní pedagogika (studenti učitelství, zač. učitel)

Mgr. Veronika Mavrogiannopoulou Lapšanská,

Pracoviště: Katedra pedagogiky PedF MU

Obor: interní doktorandka

Zaměření: Feuersteinovo instrumentální obohacování, kompetence učitele, inkluzivní vzdělávání

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D.

Pracoviště: Katedra pedagogiky, PedF MU

Obor: pedagogika

Zaměření: učitelské vzdělávání, mentoring, reflexe praxe

Radek Vorlíček, Ph.D.

Pracoviště: Centrum pedagogického výzkumu PdF UHK

Obor: Sociální antropologie, školní etnografie, sociologie vzdělávání

Zaměření: Sociální inkluze a exkluze v prostředí základních škol, sociální a interetnické vztahy v kolektivu dětí, interetnická komunikace, šikana, segregace, etnicita, kvalitativní a etnografický výzkum

PhDr. Ladislav Zilcher, Ph.D.

Pracoviště: PedF UJEP

Obor: Speciální pedagogika

Zaměření: Speciální pedagogika, inkluzivní pedagogika, didaktika

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- Dva workshopy k akademickému psaní proběhnou v rámci konference ČAPV v Brně dne 13. 9. 2021. Účast na workshopech je v ceně vložného na konferenci, je však nutné se registrovat na stránce <http://capv.cz/index.php/cz/>.
- Metodologický kurz *Úvod do analýzy sociálních sítí*, který pořádá Česká společnost pro politické vědy a nad kterým přebírá ČAPV záštitu, proběhne online ve dnech 15. – 18. 6. 2021. Termín pro odevzdání přihlášek je 10. 6. 2021, viz <https://www.cspv.cz/2021/05/14/metodologicky-kurz-cspv-uvod-do-analyzy-socialnich-siti>.
- Konference *Silesian Studies in English (SILSE)*, na níž jsou vítány též příspěvky z didaktiky angličtiny, proběhne 9. a 10. září 2021 na Slezské univerzitě v Opavě. Termín pro odeslání přihlášek je 31. července, viz <https://www.slu.cz/fpf/cz/layout/2359>.
- Konference *11th World Environmental Education Congress: Building Bridges in Times of Climate Urgency* se bude konat 14. – 18. 3. 2022 v Kongresovém centru v Praze. Termín pro odeslání přihlášek je 31. 8. 2021, viz <https://weec2022.org/>.

2. Konference a workshopy v zahraničí

- Různé metodologické semináře s ECTS kredity v rámci *Essex Summer School in Social Science Data Analysis* (Velká Británie) se budou konat v období 11. 7. – 20. 8. 2021. Přihlašování na online letní školu se otevírá 15. února, viz <http://essexsummerschool.com>.
- Konference *Frontiers in Educational Measurement (FREMO)* odložená z roku 2020 byla zrušena. Místo ní proběhne menší online konference. Informace zde: <https://www.uio.no/cemo/english/about/news-events-and-publications/events/conferences/fremo2020/>.
- Metodologické workshopy *GESIS*, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, SRN probíhají obvykle on-line, viz <https://www.gesis.org/en/services/events/>.

- Konference *ECER 2022* proběhne v arménském Jerevanu ve dnech 23. – 26. 8. 2022. Přihlášky bude možné podávat od letošního prosince do 31. 1. 2022, viz <https://eera-ecer.de/ecer-2022-yerevan/>.
- Konference *ICOP L2 (Interactional Competences and Practices in a Second Language)* proběhne v roce 2022 v Barceloně. Více informací bude zveřejněno na webu konference <https://icopl2.org/>.

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

1. Vybrané české odborné recenzované časopisy

NOVINKA: E-pedagogium 4/2020

Didaktické konotace ilustrací v učebnicích (Václav Řeřicha, Libor Práger); Kontextuální překlad jako přínosný přístup k výuce (Linda Valešová, Ondřej Duda); Nízke socioekonomické zloženie školy ako indikátor nízkeho dosiahnutého vzdelania: Prípád Slovensko (Tomáš Lintner); Proaktivně zvládanie záťaže v profesii učiteľa (Žaneta Miháliková Žitňáková); Interpersonální bezprostřednost učitelů v českém vzdělávacím prostředí: Platnost a spolehlivost dotazníku IBU (Renáta Matušů); Postava čerta a křesťanská tradice v evropských pohádkách (Imron Wakhid Harits, Muna AlFadlilah).

<https://e-pedagogium.upol.cz>

NOVINKA: Pedagogická orientace 3/2020

Studie: Mikrovučování jako prostor pro implementaci vrstevnického hodnocení do přípravy studentů učitelství (Lukáš Rokos); Spolu, a přece odděleně: podoba částečně diferencovaného vzdělávání na druhém stupni ZŠ optikou učitelů (Jana Navrátilová); Geneze a současné postavení profese asistenta pedagoga v podmínkách českého školství (Lenka Ďulíková). Diskuse: V rozhovoru nad rozhovory o pomáhajících profesích s Janem Slavíkem (Tomáš Janík, Vlastimil Švec); Možnosti, perspektívy a úskalí integrácie pedagogiky M. Montessoriovej a digitálnych technológií (Matej Slováček).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: Pedagogika 1/2021

Studie: Výzkum klimatu učitelského sboru: potenciál smíšené metodologie (Petr Urbánek, Jan Pícek, Jitka Jursová, Andrea Rozkovicová, Helena Picková, Jitka Novotová); Teoretický model pro formativní hodnocení při badatelsky orientované výuce matematiky a přírodopisu (Libuše Samková, Lukáš Rokos, Jan Petr, Iva Stuchlíková); Specifické otázky implementace intervenčních programů pro podporu rozvoje pregramotnostních dovedností (Petra Šedinová, Gabriela Málková); Kvalita výuky odborných předmětů a její výzkum s využitím didaktických kazuistik (Pavel Pecina, Peter Marinič); Typy a způsoby užívání výukových zdrojů žáky osmých tříd základních škol (Aleš Bednárek, Gabriela Mynářová, Marek Václavík, Iva Červenková). Diskuse: Nedostatek kvalifikovaných učitelů nelze řešit rezignací na kvalifikaci (Martin Chvál, Tomáš Kasper, Dalibor Kučera, Anna Kucharská, Jiří Mareš, Karel Rýdl, Vladimíra Spilková, Iva Stuchlíková, Stanislav Štech, Klára Uičná); Optimalizací inkluze k prohlubování nerovností ve vzdělávání (Denisa Denglerová, Radim Šíp).

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika>

NOVINKA: Studia paedagogica 1/2021

Studie: Obavy rodičů žáků 1. stupně základních škol: co ukázalo uzavření škol? (Irena Smetáčková, Stanislav Štech); Žáci jako spolužáci: participace žáků na výukové komunikaci v kontextu jejich vlivu ve třídě (Zuzana Šalamounová, Jana Navrátilová); Problematika měření socio-emočních schopností u dětí: srovnatelnost faktorové struktury posuzovací škály mezi otci, matkami a pedagogy (David Macek, Michal Jabůrek, Edita Chvojková, Šárka Portešová); Tři vlny: vývoj teorií účasti dospělých ve vzdělávání (1960 až 2019) (Jan Kalenda); Jak poznáme kvalitní kombinované studium? Pilíře kvality v hodnocení zralými studenty (Karla Brücknerová); Očekávání úspěchu, hodnota výkonu a seberegulace: typologie výkonové motivace studentů pedagogických oborů založená na klastrové analýze dotazníku motivace k výkonu (Kateřina Zábrodská, Jiří Mudrák, Eva Rozumová, Lea Takács); Akademická a sociální integrace do studia na vysoké škole u první generace vysokoškoláků: přehledová studie (Tereza Vengřinová).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

NOVINKA: Orbis scholae 3/2020

Studie: Vývoj globálneho diskurzu vzdelávacej politiky a nové sociálne funkcie predškolského vzdelávania (Ondrej Kaščák); If It Were Not Exceptional, We Wouldn't Have Chosen It: Institutional Habitus of Two Nursery Schools (Lucie Jarkovská); Kulturní kapitál a maturitní zkouška: analýza školních seznamů literárních děl (Ondřej Špaček); Vliv akademického optimismu na výsledky žáků středních škol (Jana Straková, Jaroslava Simonová, Petr Soukup); Mýty o prosociálnosti, výchove charakteru a etickej výchove (Martin Brestovanský).

<http://www.orbisscholae.cz/>

NOVINKA: Sociální pedagogika 1/2021

Studie: Causes, consequences and control of student protests (Adams Ogirima Onivehu); Erasmus staff exchanges: A critical exploration of intentions and effects (Paul G. Nixon); Creating a positive elementary school climate based on cooperation between the form teacher, headmaster and social pedagogue (Lucie Blašíková); The resilience of high school students, analysis of compensatory measures, and preferred strategies for coping with adverse situations (Lucie Nečasová); Diskuse: Teaching protest and pressure as participation (Paul G. Nixon, Robin Metiary); Ulrikes are here with us: A few notes on the text Teaching protest and pressure as participation (Radim Šíp); Social pedagogues and social workers in primary school (Lucie Blašíková, Helena Grecmanová, Miroslav Dopita).

<http://soced.cz>

2. Časopis partnerské Evropské asociace pedagogického výzkumu

NOVINKA: European Educational Research Journal (EERJ), 3/2021

Monočíslo *Public education at the crossroads*: Public education at the crossroads: Introduction to the special issue (editoři Annika Wilmers a Rose M Ylimaki); Historical perspectives and contemporary challenges to education (Bildung) and citizenry in the modern nation state: Comparative perspectives on Germany and the USA (Rose Ylimaki and Annika Wilmers); Klaus Mollenhauer: Emancipation, Bildung and six questions for education (Norm Friesen); Multilingualism: A threat to public education or a resource in public education? – European histories and realities (Ingrid Gogolin); Sovereignty, citizenship and educating refugees in the United States (Jill Koyama); Options for developing European strategies on citizenship education (Hermann J Abs).

Články mimo monotematické číslo: Building the technological European Community through education: European mobility and training programmes in the 1980s (Carmen Flury,

Michael Geiss and Rosalía Guerrero Cantarell); The European Credit Transfer System (ECTS) from the perspective of Irish teacher educators (Jim Gleeson, Raymond Lynch and Orla McCormack).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

NOVINKA: European Educational Research Journal (EERJ), 2/2021

Studie: Seeds of authoritarian opposition: Far-right education politics in post-war Europe (Anja Giudici); Ideal teachers according to TALIS: Societal orientations of education and the global diagnosis of teacher self-efficacy (Pascale Benoliel and Izhak Berkovich); Exploring parent and student engagement in school self-evaluation in four European countries (Martin Brown, Gerry McNamara, Sakir Cinkir, Jerich Fadar, Maria Figueiredo, Jan Vanhoof, Joe O'Hara, Craig Skerritt, Shivaun O'Brien, Gül Kurum, Henrique Ramalho and João Rocha); The changing value of higher education in England and Portugal: Massification, marketization and public good (Mariana Gaio Alves and Michael Tomlinson); Digital technologies in policy assemblages in Ireland and Norway: A visual network analysis (Ida M Lunde and Eli Ottesen); The politics of educational transitions: Evidence from Catalonia (Aina Tarabini and Judith Jacovkis); Challenging interest alignment: Frame analytic perspective on entrepreneurship education in higher education context (Miira Niska).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

3. Další odborné recenzované časopisy vycházející v ČR

- Czech-Polish historical and Pedagogical Journal (<https://www.ped.muni.cz/cphpjournal/>)
- EduPort – Education Support (<https://eduport.pf.ujep.cz/>)
- Elementary Mathematics Education Journal (<http://emejournal.upol.cz>)
- Historia scholastica (<http://www.historiascholastica.com>)
- Journal of Technology and Information Education (<http://jtie.upol.cz>)
- Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science (<https://www.eriesjournal.com>)
- Lifelong Learning (<http://lifelonglearning.mendelu.cz>)
- Scientia in educatione (<https://ojs.cuni.cz/scied/>)
- Testfórum (<http://www.testforum.cz>)

4. Další odborné recenzované časopisy vycházející na Slovensku

- Acta Educationis Generalis (<https://content.sciendo.com/view/journals/atd/atd-overview.xml>)
- Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava (<https://content.sciendo.com/view/journals/jped/jped-overview.xml>)
- Pedagogika.sk (<http://www.casopispedagogika.sk>)
- Psychológia a patopsychológia dieťaťa (<https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/informacna-a-edicna-cinnost/casopisy-vudpap/papd>)

5. České odborné časopisy popularizující pedagogický výzkum

NOVINKA: Komenský 145(3)/2021

Studie z výzkumu: Ozoboti na českých školách: zkušenosti učitelů základních škol (Karel Pícka).

<https://www.ped.muni.cz/komensky/>

KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

Barták, J. & Demjanenko, M. (2021). *Sociální andragogika*. Grada.

Publikace se zabývá sociální andragogikou a jejím ukotvením v systému aplikovaných věd se sociální tematikou. Neomezuje se pouze na přehled teoretických poznatků, ale výrazně se orientuje na jejich praktické uplatnění v současném turbulentním sociálním prostředí.

Vedle formálního a neformálního působení na dospělého jedince v soustavě školského a mimoškolského vzdělávání zahrnuje též informální učení, které nezaměnitelným způsobem ovlivňuje socializaci, enkulturaci a personalizaci člověka ve všech situacích a rolích, do nichž v průběhu života vstupuje.

Autoři proto pojmají utváření jedince jako kombinaci plně nebo částečně andragogicky iniciovaného a organizovaného působení s funkcionálním působením vlivů více či méně samovolných, neorganizovaných. Dochází tak k pochopení a využití synergie přímého a nepřímého utváření člověka v simulovaných a reálných sociálních podmínkách, k rozvíjení jeho explicitních i tacitních kompetencí a k akceleraci jeho intelektuálních, emočních a morálně-volních způsobilostí nezbytných k optimálnímu řešení reálných životních situací.

Komplexní pojetí sociální andragogiky tak poskytuje jedinečný přehled o jejích teoretických základech i praktických aplikacích ve vztahu k cílovým skupinám a možným intervencím. Umožňuje vžít se do role sociálního andragoga, ujasnit si jeho kompetence a praktické možnosti. Klíčovou roli hraje využívání sociálního poradenství v situacích, kdy si dospělý člověk z nejrůznějších důvodů neví rady a potřebuje odbornou pomoc, například ve vztahu k rodině, dětem, životnímu partnerovi i k sobě samému.

Kniha je primárně určena studujícím andragogiky, vzdělávání dospělých, andragogické antropologie a sociální psychologie, ale ocení ji i zájemci o další sociální obory, poradenství a rodinnou terapii.

Foltýnek, T. et al. (2021). *Jak předcházet plagiátorství ve studentských pracích: příručka pro akademiky*. Karolinum

Příručka je určena akademickým pracovníkům jako přehledný průvodce v situacích, které v souvislosti s plagiátorstvím mohou ve vysokoškolské každodennosti vzniknout. Příručka se věnuje aspektům původnosti prací, představuje podoby plagiátorství, dává návod, jak vysvětlit studentům smysl odkazování na zdroje, ale také jak rozpoznat plagiát a jaké k tomu lze použít softwarové pomůcky. Na závěr je antiplagiátorské minimum z pohledu pedagoga shrnuto do několika praktických rad.

<https://karolinum.cz/knihy/foltynek-jak-predchazet-plagiatorstvi-ve-studentskych-pracich-24082>

Samková, L. (2021). *Metoda Concept Cartoons*. Pedagogická fakulta JČU.

Kniha se věnuje výukové pomůcce zvané *Concept Cartoons* a možnostem jejího využití v matematickém vzdělávání na základní škole a v profesní přípravě budoucích učitelů. *Concept Cartoons* jsou obrázky situací souvisejících s probíraným učivem a několika dětí, které prostřednictvím bublinového rozhovoru o situacích diskutují. Některé názory v bublinách jsou správné, některé nesprávné. Naylor a Keoghová rozpracovali a ověřili metodu, jak *Concept Cartoons* používat jako výukovou pomůcku na základní škole, k podpoře motivace žáků a jejich zapojení do výuky. Autorka této knihy rozpracovala a ověřila novou metodu, která *Concept Cartoons* využívá v profesní přípravě budoucích učitelů k diagnostice jejich znalostí matematického obsahu a didaktických znalostí matematického obsahu. Kniha představuje výukovou pomůcku, původní metodu Naylora a Keoghové, typologii úloh *Concept Cartoons* podle různých hledisek, návod na tvorbu nových úloh *Concept Cartoons* a samozřejmě i onu novou diagnostickou metodu (podrobně, včetně realizovaného pedagogického výzkumu). Součástí knihy je 32 ilustračních obrázků *Concept Cartoons*, každý podrobně rozpracovaný.

Sedláček, M. (2021). *První učitel. K roli ředitele školy v pedagogickém vedení*. Masarykova univerzita.

Řídící pracovníci velmi významně ovlivňují život v každé organizaci či instituci. Ve školách tomu není jinak. Reflexe práce ředitelů škol přitom nebývá v českém vzdělávacím kontextu často v centru pozornosti odborných publikací. Kniha to částečně napravuje, když z pohledu ředitelů nahlíží na fenomén řízení pedagogického procesu. Jejím jádrem jsou výsledky výzkumů autora. Na základě reálných dat je doloženo, jak mohou ředitelé přispívat ke zlepšování vzdělávacích výsledků žáků a jak jejich práce ovlivňuje spokojenost učitelů i úskalí jejich vlastního profesního vývoje. Kniha nabízí podněty jak pro další pedagogický výzkum, tak i pro zájemce z řad ředitelů a učitelů, kteří chtějí přemýšlet o tom, jak svoji práci ve škole dále rozvíjet.

Janík, T. et al. (2020). *Mýty – omyly – nepravdy. O „chibách“ ve vzdělávání a pedagogice*. Masarykova univerzita.

Kniha je překladem publikace *Mythen – Irrtümer – Unwahrheiten: Essays über das „Valsche“ in der Pädagogik* editované H. U. Grunderem (Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2017). Zahrnuje sedm esejí sepsaných autory z univerzit v Německu a Švýcarsku, kteří usilují o hlubší výklad některých zavedených náhledů na předmět svého zájmu, jímž je výchova, vzdělávání, škola, učitelé, žáci, vyučování a učení.

<https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1945>

Navrátilová, H., Urbánek, P., Pacholík, V., & Picková, H. (2020). *Pohled zevnitř na učitelské sbory mateřských a základních škol: sociální klima učitelských sborů ve vybraných školních organizacích*. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

Publikace se zaměřuje na sociální klima ve vybraných školních organizacích. Jedná se o náhled na učitelské sbory základních škol v návaznosti na dosavadní zjištění nejen autorů této publikací. Dále se autoři zaměřují na klima sborů mateřských škol, kterým byla výzkumná pozornost doposud věnována méně než sborům na vyšších stupních vzdělávání. Kapitoly opírající se o výzkumná data jsou provázány komparativním pohledem – autoři hledali polaritu a komplementaritu vnímaných kvalit klimatu sboru učitelů či ředitelů, na základní škole

pak učitelé prvního a druhého stupně. Výsledky zkoumání klimatu vybraných učitelých sborů v mateřských a základních školách poukazují na aktéry vnímané třetí plochy i na faktory utváření klimatu, jakým je třeba věnovat výzkumně další pozornost. Objevují se rozdíly pohledu ředitelů a učitelů, problematická vytíženost řídicích pracovníků, neumožňující posilování sociálních vztahů ve škole. Překvapivá zjištění nabízí rovněž šetření zaměřené na učitelé sbory prvního a druhého stupně základní školy. Realizace kvantitativně i kvalitativně orientovaného výzkumu pak dokládá funkčnost smíšeného designu, který autoři hodnotí jako optimální pro získání relevantních dat.

<https://digilib.k.utb.cz/handle/10563/45960>

KNIHY: ČLENOVÉ ČAPV DOPORUČUJÍ

V této nové sekci budeme uvádět zejména zahraniční publikace doporučené členy ČAPV.

Goodwin, Ch. (2018). *Co-operative action*. Cambridge University Press.

Kniha *Co-operative action* je souhrnem celoživotního díla Charlese Goodwina. Obsahuje řadu koncepčních myšlenek i zásadních zjištění týkajících se jazykových a tělesných aspektů mezilidské interakce, problematiky vědění a učení se v interakci. V poslední části knihy se autor věnuje profesnímu / profesionálnímu vidění. Autoři zabývající se těmito oblastmi se jistě s dílem Goodwina již nejspíš setkali v podobě dílčích publikací a tato souhrnná kniha by jim neměla uniknout.

František Tůma

Četli jste zajímavou publikaci nedávno vydanou v zahraničí, jež byste rádi doporučili ostatním členům? Napište nám na bulletin@capv.cz.

VÝZVY PRO AUTORY

Aktuální výzva časopisu *Orbis Scholae* (Recording, Reporting, and Using School Attendance Data: Variations Within and Across Countries) je dostupná z https://karolinum.cz/data/casopis/1201/CALL_FOR_PAPERS_Special%20Issue%202022.pdf a je přílohou tohoto bulletinu.

Aktuální výzva časopisu *Studia paedagogica* (Teaching and Learning In Higher Education) je dostupná z <https://www.phil.muni.cz/ojsdata/sp/CFPHighereducation2022.pdf> a je přílohou tohoto bulletinu.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou zveřejňovány po dobu otevřené registrace na konferenci. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby zveřejnění nového čísla. Informace o nových knihách jsou zveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na webových stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV vychází pětkrát ročně. Informace o konferencích a nových či zajímavých publikacích zasílejte na: bulletin@capv.cz.

Bulletin připravuje a edituje František Tůma (KAA FF MU/KPed PedF MU). Na tvorbě bulletinu spolupracují: Jana Poláčková Vašátková (KSA FF UP), Martin Chvál (ÚVRV PedF UK), Roman Švaříček (ÚPV FF MU) a Hana Voňková (KPed PedF UK). Jazykovou korekturu provedl doktorand na KAA FF MU David Ryška. Za stipendijní podporu děkujeme Katedře anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

INSA Call for Papers for a Special Issue of Orbis Scholae

Recording, Reporting, and Using School Attendance Data: Variations Within and Across Countries.

Deadline for submitting a proposal is 30th June 2021

Background:

The International Network for School Attendance ([INSA](http://www.insa-network.org)) in collaboration with the academic journal *Orbis Scholae* is hosting a call for papers. INSA's participation in this project helps fulfil its Mission to promote school attendance and reduce absenteeism. It does this by compiling, generating, evaluating, and disseminating information, assessment, and intervention strategies. It also works to improve consensus in the field, accentuate the voices of all stakeholders (including youth, families, practitioners, researchers, and policymakers), and enhance dissemination and implementation. Against this background, *the special issue focuses on improving knowledge of how school absenteeism is defined and measured across different countries or states/regions.*

Aim of the Special Issue:

To improve school attendance, education and government departments around the world engage in some form of monitoring through the recording and reporting of absenteeism. Despite an abundant literature on school absenteeism, we still know relatively little about the different approaches that are used to define, record, and report school attendance across countries or states/regions within countries. This inconsistency is a major limiting factor for research collaboration across countries, for policy alignment, and for identifying best practices. This special issue presents the broadest overview so far on how school attendance and absenteeism is defined and measured. We invite country-specific manuscripts (or state/region-specific) which address the following questions: (1) How is school absenteeism conceptualized in your country? (2) What indicators of absence are being recorded? (3) How is this data reported? and (4) How do schools and central authorities respond to this data?

Invitation to Contribute:

If you are interested in contributing to this issue of *Orbis Scholae*, we kindly ask you to send the title, authors, and overview (100-150 words) for your proposal by June 30th, 2021, to journal editor Dr. Dominik Dvořák at: dominik.dvorak@pedf.cuni.cz. Full manuscripts can be submitted until the end of January 2022. Submitted manuscripts should not have been published previously, nor be under consideration for publication elsewhere. All manuscripts are refereed through a double-blind peer-review process. Accepted papers will be published continuously in the journal (as soon as accepted) and will be listed together on the special issue website (under construction) and in a printed issue at the end of 2022.

Guidelines for Contributors:

To permit comparison across countries (or states/regions), authors are asked to structure their paper as shown below. Please note that the proposed format is required but not exhaustive (e.g., authors might include additional subsections). The manuscript is expected to be 4,000-6,000 words, including references (i.e., to be between roughly 27 to 40 thousand characters, including spaces), and authors are expected to follow [APA referencing guidelines](#). Contributors from the same country/region may be asked to collaborate. If you have any queries regarding the guidelines below, please contact special issue Guest Editors, Dr Gil Keppens and Dr David Heyne, via: Gil.Keppens@vub.be.

1. Introduction

- **Setting the Scene:** Set the scene regarding the recording and reporting of attendance in your country (or state/region). This is open to authors' ideas of what to include (e.g., highlighting current issues in the country regarding attendance; personal experience and motivation for addressing this topic).
- **Educational Context:** Provide a brief description of the characteristics of the educational system within which the recording and reporting of absenteeism occurs (e.g., age range for compulsory education; use of grade retention / 'staying down a grade'; whether students are separated by academic ability into different tracks, schools, or groups within schools). In addition, please provide a brief description of laws/statutes related to school attendance and absenteeism in your country/region.

2. Body: Recording and Reporting of School Attendance and Absenteeism

- **Definitional issues:** How is attendance/absence conceptualized and broken down into categories by the government? Please provide a definition for each category (e.g., are absences categorized as excused and unexcused, and if so, what is defined as excused and unexcused; is late arrival counted as absence, and if so, using which definition). If there are discrepancies between the definitions used by the government and within schools, please indicate what these discrepancies are.
- **Recording issues:** Please describe the registration/recording procedure within schools, addressing the following questions:
 - i. What is recorded, attendance or absence?
 - ii. Which categories of absence are recorded?
 - iii. What is the procedure for recording? (e.g., How and when are the attendance data recorded by schools? Who is responsible for recording attendance/absence?)
 - iv. Are there any automated attendance tracking systems in use?
 - v. How has the recording of attendance/absence changed due to the COVID-19 pandemic? For example, are extra categories being used?
 - vi. Are there variations with respect to recording in your country (e.g., by state or district?)
- **Reporting issues:** How are data transferred from schools to local government, by whom (within the school), and to whom (within government)? What is minimum mandatory reporting of absenteeism (i.e., how frequently)? Are there variations with respect to reporting in your country (e.g., by state or district)?
- **Using attendance/absence data:** What is done with the data? How is it analyzed?
 - i. How do schools use their attendance/absence data? For example, is it only used for monitoring rates of attendance/absence, or is it also used to issue sanctions such as penalties for non-attendance, or to amend policies on school attendance and absence? Are schools obliged to undertake certain actions in the event of a certain number/threshold of absences?
 - ii. How do broader authorities use attendance data? For example, are the data used for evaluation of school policy, or for school funding?
 - iii. Are data publicly accessible or made available to researchers, external organizations (e.g., social workers, mental health professionals) or local authorities?

3. Discussion

- Reflect on what you have written about recording, reporting, and using data in your country (or region/state). For example, discuss the current strengths and weaknesses in recording and reporting, and the steps that you think need to be taken to allow for better comparison of data across countries (regions/states), or to allow for better use of data.

CALL FOR PAPERS

Studia paedagogica

Special Issue: Teaching and Learning
In Higher Education

27:2, 2022

Editors: Kari Smith & Karla Brücknerová

The *Studia paedagogica* journal is indexed in SCOPUS.

The June 2022 issue of *Studia paedagogica* will focus on the core educational processes in higher education: teaching and learning. The issue aims to explore these processes during the changes that higher education has faced in the last decades and, even more pressingly, in the last year.

Teaching in higher education takes place in various arenas and contexts. Teaching takes place in physical and virtual settings in the forms of lectures for hundreds of students, seminars and small group sessions, and one-on-one tutorials. The number of instructional methods in higher education is continually increasing. Innovations in recent years have introduced blended learning, flipped classrooms, mobile learning, and gamified learning, to mention a few (Dziuban et al., 2018; Subhash et al., 2018; Long, 2017). Nevertheless, the continuously expanding heterogeneity of instructional and technological possibilities in higher education are not always translated into practice in the study programs or in the professional development programs for higher education faculty (Shum et al., 2020; Cochran-Smith et al., 2019). Rapidly changing technological and institutional demands might shadow core questions about higher education teachers' aims, teaching beliefs, and even motivation to care for teaching (McCune, 2019; Smith & Flores, 2019).

Teaching in higher education might, therefore, raise the following questions:

- What does high-quality teaching in higher education mean in different settings?
- What competencies are needed to ensure quality teaching in higher education?
- What development opportunities are available to higher education teachers?
- What is the current knowledge about new instructional methods and designs in higher education?
- Is there any shift in teaching conceptions due to contemporary changes and demands?

For this special issue, we also invite contributions on learning in higher education in all three cycles of tertiary education (bachelor's, master's, and doctoral levels). How do students approach learning and engage with learning, what are their experiences and achievements, and what are the conditions and contexts for their learning (Entwistle & Peterson, 2004)? We specifically invite contributions discussing particular aspects of learning, such as self-regulated learning, peer learning, learning in learning management systems, and informal learning (Dabbagh & Kitsantas, 2012; Cerezo, 2015).

Moreover, learning in higher education goes beyond student learning, and we encourage papers examining the learning processes of higher education teachers and supervisors. Accordingly, we invite contributions examining questions such as:

- What are essential aspects of learning in higher education for various actors?
- What variables, indicators, and measures are used to describe learning in higher education?
- What are the actual learning outcomes of higher education for different groups of students at different levels?
- How does informal learning happen in higher education?
- How and what do teachers and supervisors learn from interactions with their students?

Crucial questions arise of how these processes, teaching and learning, are interwoven (Nugent, et al., 2019).

- What are the characteristics of teaching that matter in particular learning settings?
- What aspects of learning are sensitive to what aspects of teaching? In what settings?

More questions will certainly arise, and we hope that the above suggestions will inspire authors to contribute empirical, theoretical, or methodological papers.

Important dates

This monothematic issue will be published in English in July 2022. The deadline for [abstract submission](#) is June 30, 2021; the deadline for full texts is October 31, 2021. Papers should be written in English, meet the requirements listed in the [manuscript submission](#) section on the [journal's website](#), and be submitted via the journal's website. Manuscripts will be submitted to a peer-review process that will enable the editors to select papers for publication.

The editors of this issue are Kari Smith (Norwegian University of Science and Technology) and Karla Brücknerová (Masaryk University, Czech Republic).

References

- Cerezo, R., Sánchez-Santillán, M., Paule-Ruiz, M. P., & Núñez, J. C. (2016). Students' LMS interaction patterns and their relationship with achievement: A case study in higher education. *Computers & Education*, 96(2016), 42–54. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2016.02.006>
- Cochran-Smith, M., Grudnoff, L., Orland-Barak, L., & Smith, K. (2019). Educating Teacher Educators: International Perspectives, *The New Educator*, 16(1), 5–24. <https://doi.org/10.1080/1547688X.2019.1670309>
- Dabbagh, N., & Kitsantas, A. (2012). Personal Learning Environments, social media, and self-regulated learning: A natural formula for connecting formal and informal learning. *The Internet and Higher Education*, 15(1), 3–8. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2011.06.002>
- Dziuban, C., Graham, C. R., Moskal, P. D., Norberg, A., & Sicilia, N. (2018). Blended learning: the new normal and emerging technologies. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 15(3), 1-16. <https://doi.org/10.1186/s41239-017-0087-5>
- Entwistle, N. J., & Peterson, E. R. (2004). Conceptions of learning and knowledge in higher education: Relationships with study behaviour and influences of learning environments. *International Journal of Educational Research*, 41(6), 407–428. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2005.08.009>
- Long, T., Cummins, J., & Waugh, M. (2017). Use of the flipped classroom instructional model in higher education: instructors' perspectives. *Journal of Computing in Higher Education*, 29(2), 179–200. <https://doi.org/10.1007/s12528-016-9119-8>
- McCune, V. (2019). Academic identities in contemporary higher education: sustaining identities that value teaching. *Teaching in Higher Education*, 26(1), 20–35. <https://doi.org/10.1080/13562517.2019.1632826>
- Nugent, A, Lodge, J, Carroll, A, et al. (2019) *Higher education learning framework: An evidence informed model for university learning*. Report, Science of Learning Research Centre, The University of Queensland, Australia. DOI: 10.13140/RG.2.2.27887.53925
- Shum, A., Lau, P., & Fryer, L. (2020). From learner to teacher:(re) training graduate teaching assistants' teaching approaches and developing self-efficacy for and interest in teaching. *Higher Education Research & Development*, (online first) 1–18. <https://doi.org/10.1080/07294360.2020.1818063>
- Smith, K. & Flores, M. A. (2019). The Janus faced teacher educator. *European Journal of Teacher Education*, 42(4), 433–446. <https://doi.org/10.1080/02619768.2019.1646242>
- Subhash, S., & Cudney, E. A. (2018). Gamified learning in higher education: A systematic review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 28(2018), 192–206. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.05.028>